

Nr.: 789389/1067540

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering: 2 november 2023

Onderwerp: Ontwikkelplan Zilver-as Schoonhoven

Datum: 4 juli 2023

Korte samenvatting

De Raad wordt voorgesteld om kennis te nemen van het Ontwikkelplan voor de Zilver-as in Schoonhoven en mee te werken aan de ontwikkeling van een aantrekkelijker verblijfsgebied in de Zilver-as. Randvoorwaarde voor een aantrekkelijker verblijfsgebied is om de Haven vrij van gemotoriseerd verkeer (autoluw) te maken, de parkeerplaatsen op de stenen brug en rondom de Haven op te heffen en de openbare ruimte hierop aan te passen.

Voorgesteld besluit

De raad wordt voorgesteld om:

1. Kennis te nemen van het Ontwikkelplan voor de Zilver-as in Schoonhoven: "Samen smeden aan de Zilver-as" en de daaropvolgend uitgevoerde verkeerskundige analyse;
2. Te besluiten mee te werken aan de ontwikkeling van een aantrekkelijker verblijfsgebied in de Zilver-as en hiervoor:
 - a. Te besluiten de Haven autoluw te maken, de parkeerplaatsen op de stenen brug en rondom de Haven op te heffen, zodat de openbare ruimte hierop kan worden aangepast;
 - b. Te besluiten de onder beslispunt 2a bedoelde ideeën, na aanpassing van de openbare ruimte, in te voeren;
3. Een investeringsbudget van €568.000 te voteren voor de vanuit het ontwikkelplan voorgestelde ideeën en extra aanpassingen van de openbare ruimte (de Plus Zilver);
 - a. De hieruit voortvloeiende jaarlijkse afschrijving a circa € 22.000 ten laste brengen van de bestemmingsreserve kapitaallasten.
 - b. Hiertoe vanuit de algemene reserve vrij vermogen € 568.000 over te hevelen naar de bestemmingsreserve dekking kapitaallasten
 - c. De begroting hierop aan te passen.

Inleiding

In juli 2018 heeft de gemeenteraad besloten om de culturele en fysieke positie van de binnenstad van Schoonhoven met een integraal ontwikkelplan voor de 'toeristische zilver-as' te versterken. In oktober 2018 heeft de gemeenteraad het ambitiedocument "Zilverstad met allure" vastgesteld. Vervolgens is besloten om een ontwikkelplan voor de binnenstad van Schoonhoven (met focus op de Zilver-as) op te stellen. De Zilver-as beslaat het gebied van de Veerpoort tot aan het Springerpark. Na een intensief traject met zowel een interne als externe werkgroep met daarin een vertegenwoordiging van diverse stakeholders is dit ontwikkelplan tot stand gekomen. In het ontwikkelplan staan ideeën en kansen om van de Zilver-as een aantrekkelijker verblijfsgebied te maken. Het is een meerjarenplan, dat niet door de gemeente alleen uitgevoerd kan worden, maar de verantwoordelijkheid is van bewoners, winkeliers, ondernemers, verenigingen en de gemeente samen.

Beoogd resultaat

Het realiseren van een aantrekkelijker verblijfsgebied in de Zilver-as van Schoonhoven.

Argumenten

1.1 Het ontwikkelplan schetst een beeld van een kwalitatief hoogwaardige Zilver-as dat een positieve bijdrage levert aan de aantrekkelijkheid van Schoonhoven

De ideeën uit het ontwikkelplan versterken de culturele en fysieke positie van de binnenstad van Schoonhoven en zorgen voor meer reuring, waardoor er meer bezoekers worden aangetrokken en men langer wil verblijven in de binnenstad van Schoonhoven. Zie bijlage 1 voor het Ontwikkelplan.

1.2 De verkeerskundige analyse ondersteunt de wenselijkheid en uitvoerbaarheid van het autoluw maken van de Haven

Uit het ontwikkelplan komt naar voren dat het randvoorwaardelijk is om de Haven autoluw te maken. Door het gemotoriseerd verkeer van de Haven te weren, ontstaat er een aantrekkelijker verblijfsgebied voor alle gebruikers van de Zilver-as ('blik eruit = meer kwaliteit en ruimte voor reuring'). De verkeerskundige analyse bevestigt de wenselijkheid hiertoe en heeft onderzocht dat met relatief kleine verkeerskundige wijzigingen een autoluw gebied ingevoerd kan worden. Zie bijlage 2 voor de verkeerskundige analyse en bijlage 3 voor het verslag van de bespreking hiervan met de externe werkgroep.

2.1 Het voorstel past in het ingezet beleid

In het collegeprogramma is één van de doelen om de beleving en aantrekkelijkheid van onze winkelgebieden te versterken. Daarnaast is in het, in oktober 2018 door de raad vastgestelde, ambitiedocument al de ambitie opgenomen om het gebied rondom de Haven autoluw en vrij van parkeren te maken (ambitie 5). Dit raadsvoorstel geeft hier uitvoering aan.

2.2 Het autoluw maken van de Haven en het opheffen van de parkeerplaatsen creëren ruimte voor een aantrekkelijker verblijfsgebied in de Zilver-as

Op dit moment rijden er auto's langs de Haven en worden er auto's op de stenen brug en bij de Grote Kerk geparkeerd. Dit zorgt voor een rommelig en onaantrekkelijk beeld in de historische binnenstad, waar het voor fietser en voetganger uitkijken is. Om daadwerkelijk een aantrekkelijk verblijfsgebied te realiseren in de Zilver-as is het noodzakelijk de auto te weren. Het ontwikkelplan maakt duidelijk dat het noodzakelijk is om de Haven autoluw te maken en vrij van parkeren. De uitgevoerde verkeerskundige analyse laat zien dat dit mogelijk is en welke maatregelen daarvoor moeten worden genomen.

2.3 Door het autoluw regime direct aansluitend op de aanpassingen van de openbare ruimte in te voeren, wordt een maximaal positief resultaat behaald.

Een autoluw regime vraagt om de nodige aanpassingen van de openbare ruimte, waaronder een rijloper op één niveau (zonder stoep), zodat fietser en voetganger zich vrij kunnen bewegen, meer informele zitplekken en waar mogelijk groen. Zowel het verkeerskundig bureau als de externe werkgroep geven aan dat het meest logische moment om het autoluw regime door te voeren, is wanneer de inrichting van de openbare ruimte is aangepast. Dan is voor alle gebruikers duidelijk wat de bedoeling is en is de openbare ruimte kwalitatief aantrekkelijker om te verblijven. Alleen de auto's weren, zonder de openbare ruimte aan te passen, heeft niet het gewenste effect. De voorbereiding van een civiel project kost circa 1,5 jaar, waardoor de daadwerkelijke werkzaamheden pas in 2025 kunnen beginnen. Het autoluw regime rondom de Haven wordt ingevoerd nadat de openbare ruimte is opgeleverd. Echter ziet ook de externe werkgroep deze combinatie als noodzakelijk. Bijkomend voordeel is dat dan de werkzaamheden bij het DIKA-terrein naar verwachting ook zijn afgerond en de parkeergelegenheid ter plaatse van P1 En P2 weer volledig beschikbaar zijn.

2.4 Er zijn voor- en tegenstanders van een autoluwe Zilver-as en het verwijderen van parkeerplaatsen

Er zijn voor- en tegenstanders voor dit plan. Geparkeerde auto's (blik op straat) en aankomend en vertrekkend autoverkeer hebben echter een negatieve impact op historische binnensteden. In steeds meer kleine binnensteden heeft dan ook de discussie gespeeld over de autoluwe stad en is de autoluwe winkelstraat ingevoerd (bijvoorbeeld Sneek, Dokkum, Doesburg en Vianen). Landelijk is er steeds meer draagvlak voor een

autoluwe binnenstad. Dit is ook in Schoonhoven gebleken tijdens de avonden die met de externe werkgroep gehouden zijn. Waar er eerst geen meerderheid was voor autoluw, is deze er nu in de werkgroep wel. Een prettiger verblijfsgebied, meer ruimte voor langzaam verkeer, meer groen en meer ruimte voor horeca zijn onderwerpen die regelmatig genoemd worden en onmisbaar zijn voor een toekomstbestendige en levendige binnenstad¹. Ook retail ondernemers zien steeds meer de voordelen van een autoluwe binnenstad (zo bleek ook tijdens het werkbezoek aan Doesburg en Den Bosch). Bezoekers van binnensteden doen dit steeds vaker als onderdeel van een beleving: men combineert winkelen met horeca en maakt er een uitje van.

3.1 Het ontwikkelplan voor de Zilver-as vraagt om een 'Plus' op de openbare ruimte

In een standaard civiel project, wordt de openbare ruimte over het algemeen aangelegd volgens het handboek openbare ruimte en 'zoals het was'. Het budget hiervoor wordt beschikbaar gesteld vanuit het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR). De openbare ruimte in de Zilver-as staat sowieso op de planning om aangepakt te worden. De ambities voor de Zilver-as liggen hoger en vragen om een andere invulling en hogere kwaliteit dan een standaard project. Hiervoor is dan ook aanvullend budget nodig. Voor dit extra budget wordt o.a. een hogere kwaliteit bestrating, zitgelegenheid en fietsparkeerplekken gerealiseerd, komt er een extra opgang en wandelpad naast de veerpoort, komt er een voetgangersbrug over de oude Haven, wordt de openbare verlichting geüpgraded en uitgebreid waardoor er meer beleving is met het water en cultuurhistorie, is er budget voor een bijdrage aan een kunstwerk in de Zilver-as, een duidelijkere routeaanduiding vanaf de parkeerplekken aan de rand van het centrum en komt er waar mogelijk meer groen in het gebied. Zie bijlage 4 voor een overzicht van de werkzaamheden per pakket met bijbehorende kosten. Er is in bijlage 4 een overzicht van de basiswerkzaamheden en de extra werkzaamheden (Plus Zilver en Plus Goud). Het verschil tussen Zilver en Goud bestaat voornamelijk uit een nóg luxere uitvoering van de openbare verlichting en enkele extra lichtelementen. Deze zijn behoorlijk duurder. Het college adviseert om voor de Plus Zilver variant te kiezen, omdat hiermee een zeer hoogwaardige kwaliteit wordt gerealiseerd, zoals deze ook wordt beschreven in het ontwikkelplan. De Plus Goud variant geeft slechts een beperkte meerwaarde voor veel hogere kosten. Het college acht dit soort hoge uitgaven naar de andere kernen toe niet reëel.

3.2 Het ontwikkelplan in een apart raadsvoorstel

Om een integrale afweging te maken tussen de verschillende begrotingsaanvragen, heeft het altijd de voorkeur deze aanvragen te bundelen in de kadernota of begroting op te nemen. Echter, het plan was ten tijde van de kadernota 2023 en begroting 2023, die opgesteld worden in 2022, nog onvoldoende in ontwikkeling om mee te nemen. Daarnaast heeft het gezien de lange looptijd van het project Zilver-as ook de voorkeur om niet te wachten tot de volgende kadernota, maar apart aan te vragen.

3.3 Afschrijvingen

De Plus Zilver variant bestaat uit verschillende onderdelen met verschillende afschrijvingstermijnen. Gemiddeld schatten we een structurele afschrijving van circa €22.000 per jaar, echter afhankelijk waar een investeringsonderdeel betrekking op heeft, kunnen uiteindelijke afschrijvingstermijn daarvan afwijken. In de begroting zullen de werkelijke afschrijvingen worden verwerkt.

Kanttelingen

1.1 Schoonhoven heeft een breder parkeerregime nodig voor de gehele binnenstad

Voor meer plaatsen in de binnenstad zou een heroverweging van het parkeerregime een positieve invloed kunnen hebben. Dit wordt onderkend door de deskundigen die het verkeerskundig onderzoek hebben uitgevoerd, maar is geen onderdeel van, of belemmering voor de Zilver-as. De genomen maatregelen in de Zilver-as kunnen een eerste stap zijn van een breder in te voeren parkeer regime. Dit wordt de komende tijd verder onderzocht door het team verkeer van de gemeente.

2.1 Opheffen parkeerplaatsen rondom de haven betekent langere loopafstanden voor bewoners van de Haven

¹ Bron: rapport 'Vervoer naar retail' van het Kennisplatform Verkeer en Vervoer.

Uit het verkeerskundig onderzoek blijkt dat met het opheffen van de parkeerplaatsen aan de Haven, de loopafstanden voor bewoners van de Haven naar alternatieve parkeerlocaties zal toenemen. Hier krijgen de bewoners echter wel een hogere ruimtelijke kwaliteit en fijnere leefomgeving voor terug. Rondom de Zilver-as is voldoende parkeergelegenheid om dit op te vangen op loopafstanden variërend van 200 tot 550 meter. Daarnaast adviseert het bureau dat de verkeerskundige analyse heeft opgesteld om een half jaar tot een jaar na invoering opnieuw een parkeerdrukmeting en tevredenheidsmeting uit te voeren onder bewoners en winkeliers. Zo kan er worden geëvalueerd en waar nodig geconstateerde knelpunten worden verbeterd.

2.2 Autoluw maken van de haven heeft effect op de bereikbaarheid van de Koestraat

Uit het verkeerskundig onderzoek is gebleken dat er geen ongewenste nieuwe verkeersstromen zullen ontstaan door het invoeren van de maatregelen rondom de Haven. De bewoners van de Koestraat kunnen echter in de nieuwe situatie alleen via Wal, Korte Dijk, Visbrug, Voorhaven hun woning bereiken, wat betekent dat men om de stad heen moet rijden om weer bij de Koestraat te komen. Door het eenrichtingsverkeer in de Koestraat (tussen Kerkstraat en Korte Dijk) om te draaien kan dit worden opgelost en kan men via de Havenstraat terug naar de Koestraat. Geadviseerd wordt om bij het civiele project van de openbare ruimte met de bewoners van de Koestraat te bespreken wat het meest wenselijk is voor de bewoners.

2.3 De bevoorrading van winkels en maatwerk moet mogelijk blijven

Uiteraard moet bevoorrading van de winkels mogelijk blijven. Aangeraden wordt aan te sluiten bij de al bestaande venstertijden in de Lopikerstraat en de Haven Noordoost. De deelnemers van de externe werkgroep hebben zelfs aangegeven dat zij venstertijden van 06.00 uur tot 11.00 uur werkbaar zouden vinden. Daarnaast geven de deelnemers van de externe werkgroep aan dat ze graag zouden zien dat er maatwerk mogelijk blijft voor bijvoorbeeld bewoners om te laden en lossen of bezoekers die slecht ter been zijn. De verkeerskundigen geven aan dat maatwerk altijd mogelijk moet zijn, maar raden aan om de regels kort en bondig te houden zonder allerlei uitzonderingen. Dit om de regels duidelijk en werkbaar te houden voor iedereen. De precieze invulling wordt nog onderzocht tijdens het civiele project. Tijdens de venstertijden is de Haven sowieso bereikbaar en kunnen bezoekers die slecht ter been zijn worden afgezet.

2.4 Het autoluw maken van de Haven en het opheffen van de parkeerplaatsen zijn randvoorwaardelijk voor de uitvoering van het ontwikkelplan

Wanneer de raad geen besluit neemt om de Haven autoluw te maken en de parkeerplaatsen te verwijderen, ontstaat er geen extra ruimte om de diverse ideeën uit het ontwikkelplan uit te kunnen voeren. Daarom is de conclusie dat zonder het autoluw regime het verder uitvoeren van het ontwikkelplan geen zin heeft.

2.5 Het duurt lang voordat de maatregelen worden doorgevoerd

Door de maatregelen al in te voeren, voordat de openbare ruimte wordt aangepakt, is het openbaar gebied wel zonder blik, maar is het nog geen aantrekkelijk verblijfsgebied. Hierdoor wordt niet het gewenste resultaat bereikt. Als echter deze zaken worden gecombineerd is de kans op succes groot. Zodra de raad akkoord gaat met de punten kan al wel direct worden gestart met de voorbereiding voor het civiele project.

3.1 Het project vraagt extra financiële inzet

Het aanpassen van de openbare ruimte van een (historische) binnenstad vraagt meer financiële inzet dan die van een 'standaard' straat. De eerder omschreven 'Plus' werkzaamheden maken allemaal geen onderdeel uit van het 'standaard' civiele onderdeel van het project en er dient dan ook extra budget voor te worden gevoteerd.

3.2 Een oplopend tekort in de meerjarenbegroting 2024-2027

Op dit moment heeft de algemene reserve voldoende middelen om € 568.000 over te hevelen naar de bestemmingsreserve kapitaallasten. Echter er moet bedacht worden dat de saldi van de meerjarenbegroting 2024 t/m 2027 van de gemeente Krimpenerwaard in de Kadernota 2024 een cumulatief tekort laten zien van

ruim € 20 mio. In het licht van dit cumulatieve tekort betekent een onttrekking van € 568.000 aan de algemene reserve financieel gezien een nog verder oplopend tekort waarvoor dekking moet worden gevonden.

Financiën

Voor de Plus Zilver variant van het project inrichting Zilver-as is naar verwachting een investering nodig van ca. rond € 568.000. De hieruit voortvloeiende afschrijvingslasten bedragen bij een gemiddelde afschrijvingstermijn van 25 jaar rond € 22.000 structureel. In de huidige meerjarenbegroting is op dit moment geen dekking aanwezig voor deze kapitaallasten. De kapitaallasten kunnen gedekt worden uit de algemene reserve, hiervoor kan € 568.000 overgeheveld worden naar de bestemmingsreserve dekking kapitaallasten om de jaarlijkse lasten te financieren.

Juridische zaken

Niet van toepassing.

Participatie en extern overleg

Aan het ontwikkelplan en de ideeën die hierin staan is een uitgebreid participatietraject voorafgegaan, waaraan een delegatie van bewoners, winkeliers, ondernemers, verenigingen, Zilvermuseum, bibliotheek, Zilverstad Marketing en de BIZ heeft deelgenomen in de externe werkgroep. Er zijn meerdere meedenksessies georganiseerd en er is een inspiratietour geweest door Doesburg en Den Bosch. Dit alles heeft geleid tot een breed gedragen Ontwikkelplan. Voorafgaand aan het civiele project voor de aanpassing van de openbare ruimte zal wederom een uitgebreid participatietraject worden gevolgd met bewoners en betrokkenen.

Vervoltraject en uitvoering

Na akkoord van de raad wordt gestart met de voorbereiding van het civiele project om de openbare ruimte aan te passen. De verwachting is dat de daadwerkelijke "schop in de grond" vanaf eind 2025 plaats kan vinden. De eerder uit te voeren stappen kunnen waar mogelijk al eerder starten. Voor de komende jaren zullen initiatieven worden beoordeeld of deze binnen 'de visie' uit het stappenplan passen en of en hoe deze kunnen worden mogelijk gemaakt.

Bijlagen

- Bijlage 1: Ontwikkelplan
- Bijlage 2: Verkeerskundige analyse
- Bijlage 3: Verslag bespreking verkeerskundige analyse met externe werkgroep.
- Bijlage 4: Overzicht van de werkzaamheden met bijbehorende kosten
- Bijlage 5: Stappenplan met acties en rolverdeling

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van gemeente Krimpenerwaard,

de secretaris,

de burgemeester,

J. Hennip

P.J. Bouvy-Koene

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Krimpenerwaard,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 4 juli 2023 inzake Ontwikkelplan Zilver-as Schoonhoven.

Gelet op het raadsbesluit van juli 2018 waarin de gemeenteraad heeft besloten om de culturele en fysieke positie van de binnenstad van Schoonhoven met een integraal ontwikkelplan voor de 'toeristische zilver-as' te versterken. Vervolgens heeft de gemeenteraad in oktober 2018 het ambitiesdocument "Zilverstad met allure" vastgesteld. Vervolgens is besloten om een ontwikkelplan voor de binnenstad van Schoonhoven (met focus op de Zilver-as) op te stellen.

Besluit:

1. Kennis te nemen van het Ontwikkelplan voor de Zilver-as in Schoonhoven: "Samen smeden aan de Zilver-as" en de daaropvolgend uitgevoerde verkeerskundige analyse;
2. Te besluiten mee te werken aan de ontwikkeling van een aantrekkelijker verblijfsgebied in de Zilver-as en hiervoor:
 - a. Te besluiten de Haven autoluw te maken, de parkeerplaatsen op de stenen brug en rondom de Haven op te heffen, zodat de openbare ruimte hierop kan worden aangepast;
 - b. Te besluiten de onder beslispoint 2a bedoelde ideeën, na aanpassing van de openbare ruimte, in te voeren;
3. Een investeringsbudget van €568.000 te voteren voor de vanuit het ontwikkelplan voorgestelde ideeën en extra aanpassingen van de openbare ruimte (de Plus Zilver);
 - a. De hieruit voortvloeiende jaarlijkse afschrijving a circa € 22.000 ten laste brengen van de bestemmingsreserve kapitaallasten.
 - b. Hiertoe vanuit de algemene reserve vrij vermogen € 568.000 over te hevelen naar de bestemmingsreserve dekking kapitaallasten
 - c. De begroting hierop aan te passen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 2 november 2023,

de griffier,

de voorzitter,

dr. M-L van Muijen

P.J. Bouvy-Koene